

Geachte leden van de raad van Westland,

Ten opzichte van vorig jaar ziet de wereld er anders uit dan in mijn vorige bijdrage in 2022. Vreselijke oorlogen, een gepolariseerd landschap en onzekerheid hebben ook impact op ons als gemeente. Ten gevolge van die onzekerheid stegen de prijzen van grondstoffen, arbeid en energie enorm. Dat vraagt van ons om te schakelen, te improviseren en flexibel om te gaan met alle omstandigheden om er zo voor te zorgen dat we door blijven gaan met Westland beter te maken. Met veel interesse las ik uw bijdragen, waar overduidelijk veel tijd in zit. Met dit schrijven in eerste termijn reageer ik op thema's, uw vragen en eventuele moties die al bekend zijn.

Terugblik

Het afgelopen jaar werkten we hard aan een betere gemeente. Nu zijn we er klaar voor om na vaststelling van de begroting ook het komende jaar verder te werken aan een mooi Westland. Ik noem vanuit mijn eigen programma het opwerken en vaststellen van een Groenplan met alle natuurverenigingen, Gebiedsgerichte plannen, diverse beheerkaders en de succesvolle pilot met wijkmanagers; waar we eind 2023 een memo aan de commissie ruimte over sturen (WV). We voorzagen in overleg met de BIZ-en de centra van verplaatsbaar en permanent fleurig groen. De begraafplaatsen liggen er een stuk beter bij, het onderhoud van groen en verharding verloopt beter en ook zijn de vele klachten over afval verleden tijd. Bij waterhuishouding zijn we bezig met een noodzakelijke inhaalslag, omdat de pieken in wateraanbod dat van ons vragen. Op het gebied van wonen hebben bouwden we gelukkig door en maakten we een start met woningen via een wooninvesteringsfonds. Wij organiseren graag Raadsinformatieavonden omdat wij de raad bij voorkeur goed meeneem en daar zelf ook veel richting uit halen. Het liefst doe ik dat openbaar, zodat ook de inwoners en andere geïnteresseerden over de juiste informatie beschikken en het heeft bovendien als voordeel dat de informatie beschikbaar blijft. De druk op de raadsleden vraagt dat we dit in 2024 beter clusteren of tijd in commissie gebruiken. Dat laatste lijkt mij ook een prima optie. (GBW) (D66)

Dank

Onze organisatie is merkbaar in beweging. Dat is goed, maar het geeft ook een flinke druk op het ambtelijk apparaat. We proberen met elkaar de organisatie, de werkwijzen en de resultaten te verbeteren en houden ook nog eens de winkel open met regulier werk. Ik bedank dan ook als eerste onze ambtenaren die telkens onder flinke druk hun werk doen. Dank allen! Zonder jullie kunnen we het niet.

Collegewerkprogramma en begroting

Het CWP vertaalt alle ambities naar acties op hoofdlijnen en zet ze ook weg in een tijdsbestek van vier jaar. In het CWP ziet u wanneer we bij benadering zaken oppakken en wat we van plan zijn. Terugkijkend is het ook een mooie leidraad om te zien dat we dingen in 2023 realiseerden of daarmee een eind op weg zijn.

Financiën irt mijn programma's

In mijn portefeuille zijn vele omstandigheden van invloed op de prijsontwikkeling. Wij noemden al energie, grondstoffen en arbeid. De vele meerjarige contracten en de afspraken daarin over de prijsontwikkeling hebben impact en beperken de schuifruimte.

Middels de stofkam leverden wij al € 623.300 in. Via de 2% operatie leveren wij nogmaals een bedrag van € 578.000 in vanuit de Buitenruimte en ruim € 82.000 euro vanuit Gebiedsontwikkeling. Deze is in de begroting 2024 uit mijn budgetten gehaald. In totaal leveren wij € 1.283.300 vanuit mijn budgetten. Voor gebiedsontwikkeling gaat dat ten koste van inzet op projecten. Voor de Buitenruimte gaat dat ook ten koste van de adhoc inzet met aannemers (voor zover het verfraaiing of vervanging is). Datzelfde geldt voor de vervanging van kunstwerken zoals bijvoorbeeld bruggen, als blijkt dat dat qua veiligheid acceptabel is. Daarnaast kijken wij of het mogelijk is om overhead- en klimaatbudget dat al enige tijd niet is uitgeput in 2024 niet uit te geven.

Gebiedsontwikkeling, bouwen en wonen

De bouw in Westland gaat gelukkig nog door. Hoe meer, hoe beter en we proberen waar mogelijk te versnellen. Uiteraard met oog voor andere ruimtevragers en voorzieningen die in gelijke tred oplopen. (VVD) Er is sprake van flinke uitdagingen, maar van stilvallen is absoluut geen sprake. Bovendien heeft het college nergens staan dat we jaarlijks 500 sociale woningen bouwen. (PvdA) We hebben goede bouwmaatschappijen die in Westland aan de slag zijn. Dit is wel een oefening in lenigheid, waarbij we met de ontwikkelaars kritisch kijken naar de bouwprogrammering en woonbehoefte, en waarbij we zoeken naar manieren om door te gaan in plaats van te vertragen. Zo hebben we in gezamenlijk overleg de programmering aangepast op een aantal plekken, waarna de bouw van start kon. Doorbouwen geeft vertrouwen en dat merken we in de praktijk. Als we doorbouwen, ook als de verkoop niet helemaal 70% is, trekt dat op die locatie en in de omgeving nieuwe kopers. Met de onzekerheid op volkshuisvesting worden investeerders wel terughoudender.

Het afgelopen jaar bouwden we voor diverse doelgroepen en hebben starters, doorstarters en ouderen woningen betrokken.

Voor de 500 starterswoningen voor deze periode zijn er in 2023 al rond de 150 thans gerealiseerd en we verwachten deze de komende jaren af te ronden. (D66) (GBW) (CUSGP) (WV)

We hebben veel ruimtevragers en erg weinig ruimte. Het beschikbaar stellen van grond om snel te kunnen bouwen is niet aan de orde. We hebben amper grond in eigen bezit om dat te doen. (CUSGP). In 2023 maakten we het juridisch mogelijk om regelingen te stapelen zodat deze te combineren zijn. In Waelzicht zijn de eerste 30 woningen met een wooninvesteringsfonds van Koopstart verkocht. We voeren momenteel met bouwondernemers gesprekken om in 2024 woningen met een wooninvesteringsfonds aan te bieden. Hoewel wij hoopvol gestemd zijn, weten wij niet of dit nog binnen Q1 valt. (GBW) We onderzoeken welke programma's zich hiervoor lenen en hoe we dat op een wijze doen die een staatssteuntoets doorstaat. (VVD)

De fractie van GBW nam initiatief voor een aanpassing op de woonvisie. Dit is de reden dat het college zelf niet ook met een addendum komt, maar conform procedure eerst een reactie op het initiatiefvoorstel geeft. (PvdA)

Diverse fracties vragen werk te maken van een straatje erbij in elk dorp. Het college is hier een voorstander van en diverse gesprekken lopen al. We zijn daarbij wel faciliterend en afhankelijk van de goede planvorming van marktpartijen. Veel plannen zijn (nog) niet volledig, lastig in te passen of te duur voor de ambitie om betaalbare huur- of koopwoningen te bouwen. Dat kost meer afstemming, tijd, ambtelijke capaciteit en ook geld om daar sneller te acteren.

Of een plan daarover in Q1 realistisch is betwijfelen wij. Immers het werkaanbod is hoog, het aantal medewerkers te laag en versnellen is daarmee lastig. (GBW)

Zelfs bij trajecten die al in de systematiek van de ARP zitten met een projectplan gaat het soms snel en is er soms tegenslag. De locaties Vlietweg en Zuidgeestlaan zitten in een projectplan en toch is het verloop soms grillig. Dat maakt dat we niet exact weten wanneer de eerste paal de grond in kan. (GBW)

De ontwikkeling van het bedrijventerrein Honderdland loopt op zijn einde. Voor de regio en voor Westland is het een enorme aanwinst, want het is een prachtig bedrijventerrein van hoogwaardige kwaliteit. Los van economisch klimaat en ruimte voor ondernemerschap levert dit ontwikkelde gebied ook qua WOZ inkomsten geld op voor gemeente Westland. Het is gebruikelijk om richting afronding aan de hand van de SOK een balans op te maken met de betrokken partijen. Dat overleg startten we recent in verkennende vorm op, daarna volgen onderhandeling en zodra zicht is op vervolg informeren we de Auditcommissie of eventueel de commissie Bestuur en Economie. (CDA) (WV)

Groen en recreatie

Na het vaststellen van het groenplan werkten we aan diverse projecten met de partners uit het groenoverleg. Dat gaat over 1 Meer ruimte voor bomen, 2 Verbeteren kwaliteit en variatie bestaand groen, 3 Uitbreiding natuurgebieden, 4 Meer groen en minder tegels en 5 Westlanders actief in het groen. Het kost even tijd om secuur het vervolg in te zetten. We boekten op elk punt progressie en in 2024 ziet Westland daar resultaat van.

Na een heel actief plantseizoen met 1050 bomen erbij, planten we het komende plantseizoen 500 bomen aan. Daarbij is de kwaliteit en de diversiteit van bomen hoogwaardig en werken we aan de ecologie die een positief effect heeft op de gehele natuurwaarde inclusief fauna.

In 2024 gaan we aan de slag met dakbroeders en het uitbreiden van natuurgebieden. Dit jaar scoren we hoger met NK tegelwippen. Belangrijker is dat we zelf het goede voorbeeld geven door ook op diverse plekken klimaatadaptieve parkeervoorzieningen aan te leggen of de openbare ruimte klimaatadaptief in te richten.

Dit is bijvoorbeeld in Liermolen in de Lier en bij Naaldwijk in het Prinsbos het geval.

Een aantal schoolpleinen is al klimaatadaptief en groen ingericht. Op de schoolpleinen is een mooie slag te slaan als het gaat om de uitvoering van het groenplan. We komen dan ook nog deze maand met een subsidieregeling voor groenblauwe schoolpleinen.

Na een oproep over locaties voor minibossen bleek er veel animo en interesse. Omdat we voor kwaliteit gaan, werken we aan een aantal initiatieven en proberen we een voedselbos te realiseren in de Lier. We hopen dat dat in 2024 lukt. (LPF) (WV). Hoe beter de plannen in elkaar zitten, hoe eenvoudiger het is om medewerking te verlenen.

In 2024 komen we met een werkwijze omtrent zelfbeheer en stimuleren we inwoners om zelf actief te worden in de eigen leefomgeving. (WV) Natuureducatie maakt onderdeel uit van het groenplan en we zetten dan ook in op plezier voor kinderen, waarbij we ze bekend maken met flora en fauna. Uiteindelijk willen we van projectmatig werken naar een beweging, op weg naar een groener Westland!

Het college probeert kap altijd te voorkomen, maar gevaar, sommige grote projecten of ziekte vragen ook om kap. Hierover zoeken we naar goede communicatie met inwoners, door brieven, persoonlijk contact en ook infokaarten aan de bomen. Daarin zoeken we naar een goede methode die ook niet teveel personele inzet vraagt. (D66) (WV)

In de buitenruimte plaatsten we op diverse plekken straatmeubilair bij. Vooral bij de stranden zijn picknicktafels aan de voorraad toegevoegd. Voor zover het budget toereikend is continueren we dat in 2024. (WV)

Infrastructuur

In Westland hebben we een goed onderhoudsniveau, maar we zien ook dat er op punten meer nodig is. Met de huidige budgetten kunnen we overall het ambitieniveau leveren, maar bij tegenslag merken we dat het aantal meldingen toeneemt.

Becijferd is bijvoorbeeld dat als we 35 miljoen investeringskrediet aanvullend hebben we alle fietspaden goed kunnen maken. Tot de tijd dat we dergelijke kredieten hebben, proberen we het te doen met de middelen die tot onze beschikking staan. (WV) Overigens is het krijgen van meldingen niet slecht, maar juist een middel om gericht in te zetten op verbetering. Vele meldingen blijven ook binnen het door de raad vastgestelde ambitieniveau en het bevreemd dan ook dat het soms raadsleden zijn die willens en wetens toch zulke meldingen doorsturen.

Waterhuishouding, klimaatadaptatie, milieu

We werkten in 2023 aan de inhaalslag van baggeren en controles op riolering. De komende jaren komen er vaker en meer heftige overlastsituaties met water op ons af, dus dat vraagt van ons logischerwijs meer inzet op de riolering en waterhuishouding. De sloten moeten goed zijn, het water moet stromen en de waterkwaliteit moet omhoog. Integraal werken we met de taskforce

waterkwaliteit aan knelpunten. In 2024 verwachten wij dat we enkele knelpunten substantieel verbeteren.

Milieu omvat ook geluid. Begin 2024 werken we aan geluidsscherm aan de Leeweg de Lier. Dit vertraagt iets omdat één van de bewoners geen medewerking verleent aan de werkzaamheden. Ook dat zijn omstandigheden waar we rekening mee moeten houden.

Gemeentelijk vastgoed

Wij brengen in 2024 de gemeentelijk vastgoedportefeuille verder op orde. Daarmee bedoelen wij dat we behouden en goed onderhouden wat noodzakelijk is en dat we reële en zuivere tarieven rekenen voor gebruik, zoals ook de rekenkamer ons verzocht. Gebruikers ontvangen dan geen aangepaste prijzen meer, maar we zijn volledig transparant in de kosten en eventuele subsidies die men op basis van activiteiten ontvangt. De huurprijzennota volgt na de hernieuwde subsidieregels in 2024.

Voor Westland Theater de Naald onderzoeken we alle varianten. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek leggen we de raad met de goede onderlegger een plan voor. Dit is ook in de behandeling van de perspectiefnota besproken en medegedeeld. (CDA) (LPF) (D66). Een besluit tot nieuwbouw is al tenminste 10 jaar doorgeschoven. Het is aan de raad om middelen ter beschikking te stellen om nieuwbouw mogelijk te maken. In het verlengde daarvan kan er ook een visie voor de Verdilaan worden opgesteld. (LPF)

Zoals toegelicht in de raadsinformatieavond over alle programma's voor woningbouw werken we een plan uit voor de ontwikkeling van het Dario Fo gebouw voor woningen. Dat doen we naar alle waarschijnlijkheid in samenspraak met een woningcorporatie. (LPF) (WV)

De exploitatie van de Veiling en de Noviteit is verliesgevend.

Dit vraagt om plannen die toekomstbestendiger zijn. Voor de Veiling verwachten we in Q1 van 2024 meer duidelijkheid te kunnen geven. De raad besloot om het budget voor de Noviteit tijdelijk te bestemmen voor zwembad de Waterman. Het onderzoek en de aanpak voor de Noviteit kwamen daarmee stil te liggen. In exploitatie konden we de exploitant door laten draaien en de gebruikers ondersteunen. Thans werken we aan ontvlechting met stichting de Noviteit en in januari starten we met een variantenonderzoek voor de toekomst. (CDA)

Afvalinzameling

Bij de afvalinzameling maken wij onderscheid tussen inhoud en financiën.

De afvalinzameling en verwerking verlopen soepel, we krijgen amper klachten en met het verdwijnen van de gele zaken lijkt ook zwerfvuil minder te zijn. De ondergrondse containers zijn na de uitrusting met vulgraadsensoren goed onder controle en zelden is een bak te vol.

Zoals toegelicht op de raadsinformatieavond van 4 oktober over het beheerkader afval en de toelichting op de sorteeraanlyse, is er nog veel te winnen. Als iedereen beter GFT, Textiel, Glas en Papier gaat scheiden kan het gewicht van ons restafval met bijna de helft dalen.

We zien dat het nascheiden van PBD een beter resultaat geeft dan het voorscheiden.

Het voorscheiden kent in de ondergrondse containers en in het buitengebied afgelopen jaar nog flink wat afkeur (6-17%). Dat is zonde want dan gaat het de verbrandingsoven in en levert het geen inkomsten op, maar juist extra kosten. We overwegen dan ook om ook daar de nascheiding te benutten en over te gaan op 1 manier van inzamelen. Met Nedvang zijn we in overleg hoe we dat het best doen en welke vergoeding we dan ontvangen. (WV)

Mochten er partijen die bijeenkomst over het beheerkader en de sorteeraanlyse hebben gemist en behoefte aan aparte uitleg, organiseren wij dat graag nogmaals. (GL)

In 2025 stopt Renewi afvalinzameling en moeten we met een andere partij de afvalinzameling regelen. Het is mogelijk de dienstverlening te verhogen, expertise te benutten en inzet in te kopen om onze inwoners beter te informeren, motiveren en inspireren om het gewicht van het

restafval terug te brengen. Wij brengen in kaart wat daar mogelijk is en wat de kosten daarvan zijn.

100 KG is dan ook geen doel op zich, maar duidelijk is nu wel dat er nog winst te behalen is.

In 2024 komt het college met een integraal plan naar de raad met daarin ook informatie over aan- of investering. (CUSGP)

De stijgingen van de kosten voor afval komen door de prijsontwikkeling van energie, grondstof en arbeid. Op basis van contracten die al langer lopen, mag men de aan ons door te rekenen tarieven laten stijgen met een CPI-indexering. Dit gaat vooral om de grote contracten met Renewi (afgesloten in 1-2-2019), Patijnenburg (afgesloten 1-1-2022) en HVC (afgesloten 1-1-2020).

In de raad van 5 juli over de perspectiefnota gaf de meerderheid van de raad aan een stijging van lokale lasten van 4,2 procent te willen hanteren om de inwoners niet verder te belasten dan strikt noodzakelijk. Dat heeft implicaties voor de afvalstoffenheffing, die daarmee niet kostendekkend is. Als gemeente benutten we daarvoor geld uit onze voorziening of reserve om bij te passen.

Globaal betreft dit een stijging waarvoor we voor 2024 een voorziening treffen.

Een nieuwe gemeentewerf is nog niet aan de orde. Wanneer daar zicht op is, is niet bekend. (WV)

Begraafplaatsen

Met de beschikbare middelen de kwaliteit van onze begraafplaatsen verbeteren is het doel. Dat vroeg en vraagt inventiviteit, lef en goede sturing. Ik ben blij te zien en vooral vaak te horen dat de kwaliteit toeneemt. De creativiteit van ons personeel zorgt ervoor dat we steeds beter het ambitieniveau behalen. Alleen als we teruggaan in ambitieniveau zijn de kosten, en daarmee de tarieven, te verlagen. Dat is niet waar het college voor staat, maar als de raad dat wenst, is dat ons nieuwe vertrekpunt. (WV)

Doordat de financiering van de begraafplaatsen volgens BBV-regels een gesloten systeem is, valt ook het groenonderhoud op deze plekken onder product begraven. Dit is een totaalpakket van beheer en onderhoud op deze verbijzonderde plaatsen. Hoewel het vervelend is dat de beantwoording op technische vragen onvoldoende rekening houdt met de gevoelens en vragen van fractie Van Vliet, betreft het hier wel de beantwoording op technische vragen.

(Fractie van Vliet)

Ik heb er heel veel zin in, om na vaststelling van de begroting, verder aan de slag te gaan voor beter Westland!

Moties	Partij	Onraden	Geen bezwaar	overbodig	aanhouden	toezegging
3 Eerder opknappen Langestraat	WV	X				
4 Communicatie groen	WV			X		
7 Parkeren Schelpenpad	WV	X				
9 Plein Wateringen	WV	X				
19 Stimuleren fietsgebruik bij werkzaamheden				x		